

## ĐỀ CƯƠNG ÔN TẬP MÔN LUẬT HÀNH CHÍNH

## Mục Lục

<b>I. NHÓM CÂU HỎI 30 ĐIỂM:</b> .....	<b>3</b>
Câu 1. Hãy phân tích các quan hệ xã hội là đối tượng điều chỉnh của Luật hành chính Việt Nam? .....	3
Câu 2. Anh (Chị) hãy nêu khái niệm và phân tích đặc điểm của quản lý hành chính nhà nước? .....	3
Câu 3. Hãy phân tích nhóm các nguyên tắc tổ chức – kỹ thuật trong quản lý hành chính nhà nước? .....	4
Câu 4. Anh (Chị) hãy phân tích các hình thức quản lý hành chính nhà nước? .....	5
Câu 5. Anh (Chị) hãy phân tích các phương pháp quản lý hành chính nhà nước? .....	6
Câu 6. Anh (Chị) hãy nêu khái niệm và phân tích các đặc điểm của thủ tục hành chính?.....	7
Câu 7. Anh (Chị) hãy nêu khái niệm và phân tích các đặc điểm của quyết định hành chính? .....	8
Câu 8. Anh (Chị) hãy nêu khái niệm và phân tích các đặc điểm của cơ quan hành chính nhà nước? .....	9
Câu 9. Anh (Chị) hãy nêu khái niệm và phân tích các đặc điểm của cán bộ, công chức?.....	9
Câu 10. Anh (Chị) hãy nêu khái niệm và phân tích các yếu tố cấu thành vi phạm hành chính?.....	10
<b>II. NHÓM CÂU HỎI 20 ĐIỂM</b> .....	<b>11</b>
Câu 1. Anh (Chị) hãy nêu khái niệm và những biểu hiện cụ thể của phương pháp hành chính và phương pháp kinh tế trong quản lý hành chính nhà nước? .....	11
Câu 2. Theo quy định pháp luật hiện hành, cán bộ và công chức giống nhau và khác nhau như thế nào	12
Câu 3. Hãy nêu các nguyên tắc xử lý kỷ luật cán bộ, công chức? .....	12
Câu 4. Hãy nêu khái niệm và sự khác nhau của trách nhiệm kỷ luật và trách nhiệm vật chất? .....	13
Câu 5. Hãy nêu các khái niệm: Quyết định chủ đạo, quyết định quy phạm và quyết định cá biệt?.....	13
Câu 6. Anh (Chị) hãy nêu khái niệm và đối tượng của khiếu nại hành chính?.....	13
Câu 7. Hãy phân tích sự khác nhau giữa khiếu nại hành chính và khiếu nại hàng hải? .....	14
Câu 8. Căn cứ vào tính chất, phạm vi thẩm quyền và căn cứ vào cách thức tổ chức giải quyết công việc thì cơ quan hành chính nhà nước có thể được phân chia thành những loại nào? Hãy nêu 1 vài ví dụ về những loại cơ quan đó? .....	15
Câu 9. Hãy phân tích các đặc điểm của quy chế pháp lý hành chính của công dân Việt Nam?.....	15
Câu 10. Anh (Chị) hãy nêu khái niệm và đặc điểm của vi phạm hành chính?.....	16
<b>III. NHÓM CÂU HỎI 10 ĐIỂM:</b> .....	<b>17</b>
Câu 1. Chủ thể quản lý hành chính nhà nước là chủ thể quan hệ pháp luật hành chính. ....	17
Câu 2. Chủ thể quan hệ pháp luật hành chính luôn là chủ thể quản lý hành chính nhà nước. ....	17
Câu 3. Quốc hội có thể tiến hành hoạt động quản lý hành chính nhà nước. ....	17

Câu 4. Mọi văn bản luật của Quốc hội đều là nguồn của luật hành chính. ....	17
Câu 5. Mọi văn bản do Thủ tướng Chính phủ ban hành đều là nguồn của Luật hành chính. ....	18
Câu 6. Toà án có thể tiến hành hoạt động quản lý hành chính nhà nước. ....	18
Câu 7. Chỉ cơ quan hành chính nhà nước mới là chủ thể của quản lý hành chính nhà nước. ....	18
Câu 8. Cường chế hành chính có thể được áp dụng ngay cả khi không có vi phạm hành chính. ....	18
Câu 9. Mọi quyết định hành chính đều được ban hành thông qua thủ tục hành chính. ....	18
Câu 10. Khiếu nại hàng hải là 1 loại khiếu nại hành chính. ....	18
Câu 11. Người khiếu nại không có quyền khởi kiện nếu chưa khiếu nại lần đầu. ....	18
Câu 12. Trong mọi trường hợp, khiếu nại lần hai chỉ được thực hiện khi đã có khiếu nại lần đầu. ....	19
Câu 13. Mọi quyết định hành chính đều là đối tượng của khiếu nại. ....	19
Câu 14. Theo quy định của Luật khiếu nại hiện hành, mọi quyết định kỷ luật cán bộ, công chức luôn luôn có thể bị khiếu nại. ....	19
Câu 15. Mọi hành vi trái pháp luật hành chính đều là hành vi vi phạm hành chính. ....	19
Câu 16. Hành vi vi phạm hành chính đều bị xử lý trong mọi trường hợp. ....	19
Câu 17. Mọi trường hợp xử lý vi phạm hành chính đều phải tiến hành lập biên bản vi phạm hành chính. ....	19
Câu 18. Trong mọi trường hợp, các văn bản quy phạm pháp luật do cơ quan hành chính nhà nước ban hành không được trái với văn bản quy phạm pháp luật của cơ quan quyền lực nhà nước. ....	20
Câu 19. Cục Hàng hải Việt Nam là cơ quan hành chính nhà nước thực hiện chức năng quản lý nhà nước trong lĩnh vực hàng hải. ....	20
Câu 20. Cảng vụ đường thủy nội địa có thể không trực thuộc Cục Đường thủy nội địa Việt Nam. ....	20
Câu 21. Cảng vụ hàng hải có thể không trực thuộc Cục Hàng hải Việt Nam. ....	20
Câu 22. Thủ tướng Chính phủ có thẩm quyền bãi bỏ mọi văn bản trái pháp luật của các cơ quan nhà nước ở địa phương. ....	20
Câu 23. Trong mọi trường hợp, cán bộ, công chức luôn phải chấp hành quyết định của cấp trên. ....	20
Câu 24. Mọi hành vi vi phạm kỷ luật của cán bộ, công chức luôn bị xử lý kỷ luật. ....	21
Câu 25. Khi thực thi công vụ, nhiệm vụ, cán bộ, công chức làm mất mát, hư hỏng trang thiết bị hoặc gây thiệt hại về tài sản cho cơ quan, đơn vị, tổ chức, thì đều phải gánh chịu trách nhiệm bồi thường vật chất. ....	21

## I. NHÓM CÂU HỎI 30 ĐIỂM:

### Câu 1. Hãy phân tích các quan hệ xã hội là đối tượng điều chỉnh của Luật hành chính Việt Nam?

Luật hành chính Việt Nam điều chỉnh những quan hệ xã hội hình thành trong lĩnh vực quản lý hành chính nhà nước. Các quan hệ xã hội thuộc phạm vi điều chỉnh của Luật hành chính gồm 3 nhóm sau:

➤ **Các quan hệ quản lý phát sinh trong quá trình các cơ quan hành chính nhà nước thực hiện hoạt động chấp hành – điều hành trên các lĩnh vực khác nhau của đời sống xã hội:**

Đây là đối tượng điều chỉnh cơ bản của luật hành chính, chủ yếu là những quan hệ:

- Giữa CQHCNN cấp trên với CQHCNN cấp dưới theo hệ thống dọc hoặc với cơ quan chuyên môn thuộc UBND cấp tỉnh.

- Giữa CQHCNN có thẩm quyền chung với CQHCNN có thẩm quyền chuyên môn cùng cấp hoặc với cơ quan chuyên môn trực thuộc nó.

- Giữa CQHCNN có thẩm quyền chuyên môn ở TW với CQHCNN có thẩm quyền chung ở cấp tỉnh.

- Giữa những CQHCNN có thẩm quyền chuyên môn ở trung ương.

- Giữa CQHCNN ở địa phương với các đơn vị trực thuộc trung ương đóng tại địa phương đó.

- Giữa CQHCNN với các đơn vị cơ sở trực thuộc.

- Giữa CQHCNN với các tổ chức kinh tế thuộc các thành phần kinh tế ngoài quốc doanh.

- Giữa các CQHCNN với các tổ chức xã hội.

- Giữa các CQHCNN với công dân, người nước ngoài, người không quốc tịch.

➤ **Các quan hệ quản lý hình thành trong quá trình các cơ quan nhà nước xây dựng và củng cố chế độ công tác nội bộ của cơ quan nhằm ổn định về tổ chức để hoàn thành chức năng, nhiệm vụ của mình.**

➤ **Các quan hệ quản lý hình thành trong quá trình các cá nhân và tổ chức được nhà nước trao quyền thực hiện hoạt động quản lý hành chính nhà nước trong 1 số trường hợp cụ thể do pháp luật quy định.**

### Câu 2. Anh (Chị) hãy nêu khái niệm và phân tích đặc điểm của quản lý hành chính nhà nước?

Quản lý hành chính nhà nước là hoạt động chấp hành, điều hành của cơ quan hành chính nhà nước, của các cơ quan nhà nước khác và các tổ chức được nhà nước ủy quyền quản lý trên cơ sở của luật và để thi hành luật nhằm thực hiện chức năng tổ chức, quản lý, điều hành các quá trình xã hội của nhà nước.

Nói cách khác, quản lý hành chính nhà nước là quản lý nhà nước trong lĩnh vực hành pháp, được thực hiện bởi ít nhất 1 bên có thẩm quyền hành chính nhà nước.

## ❖ Đặc điểm:

- **Quản lý hành chính nhà nước là hoạt động được tiến hành bởi các cơ quan hành chính nhà nước, hoạt động này được đảm bảo bằng cơ sở vật chất to lớn:**

+ Chủ thể của quản lý hành chính nhà nước là các chủ thể mang quyền lực nhà nước trong lĩnh vực hành pháp, gồm: cơ quan hành chính nhà nước, thủ trưởng, công chức của các cơ quan này và những người được nhà nước ủy quyền quản lý hành chính nhà nước.

+ Hoạt động quản lý hành chính nhà nước được đảm bảo về nguồn lực và phương tiện tài chính dồi dào cũng như các tài sản khác (nhà xưởng, thiết bị, máy móc...)

- **Quản lý hành chính nhà nước có tính chủ động, độc lập và sáng tạo cao:** Tính chủ động, sáng tạo thể hiện ở hoạt động xây dựng các văn bản pháp quy hành chính điều chỉnh các hoạt động quản lý, điều chỉnh những quan hệ mới phát sinh chưa ổn định và chưa được luật điều chỉnh.

- **Quản lý hành chính nhà nước là hoạt động mang tính chính trị rõ rệt:** Nhà nước là 1 tổ chức chính trị thể hiện ý chí của giai cấp thống trị và ý chí đó được các cơ quan nhà nước đưa vào cuộc sống. Khi bộ máy nhà nước hoạt động, quản lý hành chính nhà nước là những kênh thực hiện quyền lực nhà nước. Vì vậy, khi giải quyết bất cứ vấn đề nào trong công tác quản lý hành chính luôn luôn phải tính đến nhiệm vụ và mục tiêu chính trị.

- **Quản lý hành chính nhà nước là hoạt động có tính chuyên nghiệp, liên tục:**

+ Tính chuyên nghiệp đòi hỏi cán bộ quản lý không chỉ cần có kiến thức và lý luận quản lý hành chính nhà nước mà còn phải vững vàng về mặt pháp lý, hiểu biết về bộ máy nhà nước, có kinh nghiệm thực tiễn và kiến thức chuyên môn nghiệp vụ về ngành, lĩnh vực khoa học kỹ thuật hoặc sản xuất mà mình đảm nhiệm.

+ Tính liên tục đòi hỏi hoạt động quản lý hành chính nhà nước phải được tiến hành thường xuyên, liên tục không bị gián đoạn để đáp ứng sự vận động không ngừng của đời sống xã hội.

### Câu 3. Hãy phân tích nhóm các nguyên tắc tổ chức – kỹ thuật trong quản lý hành chính nhà nước?

- **Nguyên tắc quản lý theo ngành, chức năng kết hợp với quản lý theo địa phương.**

+ Quản lý theo ngành là hoạt động quản lý ở các đơn vị, các tổ chức kinh tế, văn hóa, xã hội có cùng cơ cấu kinh tế-kỹ thuật hay hoạt động với cùng 1 mục đích giống nhau nhằm làm cho hoạt động của các tổ chức, đơn vị này phát triển 1 cách đồng bộ, nhịp nhàng, đáp ứng được yêu cầu của nhà nước và xã hội.

+ Quản lý theo chức năng là quản lý theo từng lĩnh vực chuyên môn nhất định của quản lý hành chính nhà nước như kế hoạch, tài chính, giá cả, khoa học, công nghệ, lao động... Các lĩnh vực chuyên môn này liên quan đến hoạt động của tất cả các bộ, các cấp quản lý nhà nước, các tổ chức và cá nhân trong xã hội.

+ Quản lý theo địa phương là quản lý trên phạm vi lãnh thổ nhất định theo sự phân vạch địa giới hành chính của nhà nước.

Đây là sự phối hợp giữa quản lý theo chiều dọc của các bộ với quản lý theo chiều ngang của chính quyền địa phương, theo sự phân công trách nhiệm và phân cấp quản lý giữa các ngành, các cấp.

- **Nguyên tắc quản lý theo ngành kết hợp với quản lý theo chức năng và phối hợp quản lý liên ngành**

Quản lý theo chức năng là quản lý theo từng lĩnh vực chuyên môn nhất định của hoạt động quản lý hành chính nhà nước. Cơ quan quản lý theo chức năng là cơ quan quản lý 1 lĩnh vực chuyên môn hay 1 nhóm các lĩnh vực chuyên môn có liên quan với nhau.

Quản lý theo ngành kết hợp với quản lý theo chức năng, phối hợp quản lý liên ngành đảm bảo việc thực hiện có hiệu quả từng chức năng quản lý riêng biệt của các đơn vị, tổ chức trong ngành, đồng thời bảo đảm mối quan hệ liên ngành, làm cho toàn bộ hoạt động của hệ thống ngành được phối hợp chặt chẽ, có hiệu quả.

- **Phân định chức năng quản lý nhà nước về kinh tế với quản lý sản xuất kinh doanh.**

+ Các cơ quan nhà nước định ra chiến lược, qui hoạch và định hướng kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội và cơ chế quản lý có cơ sở pháp lý ổn định vững chắc. Các tổ chức kinh doanh có nhiệm vụ chấp hành và cụ thể hoá chiến lược và kế hoạch kinh tế- xã hội của nhà nước, chịu sự kiểm tra, giám sát của các cơ quan nhà nước có thẩm quyền.

+ Nhà nước có chức năng tổ chức và điều chỉnh nền kinh tế quốc dân bằng những biện pháp vĩ mô. Các tổ chức kinh doanh trực tiếp thực hiện kinh doanh trong phạm vi vĩ mô, nhằm tạo nhiều của cải vật chất thiết yếu cho xã hội, tránh sự độc quyền của tư nhân, có thể ảnh hưởng không tốt đến nền kinh tế quốc dân.

+ Nếu các cơ quan nhà nước hoạt động bằng NSNN, thì các tổ chức kinh doanh là những tổ chức độc lập tự chủ về tài chính, tự cấp vốn và hạch toán kinh tế.

+ Việc quản lý trong hành lang pháp lý chặt chẽ thông qua các cơ quan quản lý hành chính nhà nước sẽ tạo điều kiện cho các hoạt động kinh tế thuận lợi, tự chủ và đạt hiệu quả cao.

#### **Câu 4. Anh (Chị) hãy phân tích các hình thức quản lý hành chính nhà nước?**

- **Ban hành văn bản quy phạm pháp luật.**

Các văn bản QPPL do các cơ quan quản lý hành chính nhà nước ban hành nhằm mục đích cụ thể hóa, chi tiết hóa luật, pháp lệnh và các Việt Nam của cơ quan quản lý cấp trên. Đây là phương tiện hữu hiệu để các chủ thể quản lý hành chính nhà nước tác động tích cực lên các lĩnh vực của đời sống xã hội thuộc thẩm quyền quản lý của CQHCCN. Thông qua hoạt động ban hành văn bản QPPL hành chính, các chủ thể quản lý hành chính nhà nước:

- + Ấn định các quy tắc xử sự chung trong quản lý hành chính nhà nước;
- + Quy định nhiệm vụ, quyền hạn, trách nhiệm của các bên tham gia quan hệ quản lý hành chính nhà nước;
- + Quy định những hạn chế và điều ngăn cấm;
- + Quy định trình tự, thủ tục tiến hành các hoạt động của chủ thể quản lý.
- **Ban hành văn bản áp dụng quy phạm pháp luật.**

Ban hành văn bản áp dụng QPPL là hình thức hoạt động chủ yếu của các CQHCCN nhằm giải quyết những việc cụ thể liên quan đến cơ quan, tổ chức hay cá nhân trên cơ sở những yêu cầu và điều kiện được quy định trong các văn bản QPPL.

Văn bản áp dụng QPPL có nội dung, tính chất, mục đích sử dụng rất khác nhau. Tuy nhiên, căn cứ vào mục đích áp dụng, chúng ta có thể chia thành 2 nhóm lớn là:

- + Những văn bản chấp hành pháp luật;
- + Những văn bản bảo vệ pháp luật.
- **Thực hiện những hoạt động khác mang tính chất pháp lý.**

Đây là hình thức pháp lý quan trọng của hoạt động quản lý hành chính nhà nước. Hình thức này được tiến hành khi phát sinh những điều kiện tương ứng được định trước trong QPPL nhưng không cần ban hành văn bản áp dụng QPPL. Đó là những hoạt động như:

- + Áp dụng các biện pháp nhằm ngăn chặn và phòng ngừa vi phạm pháp luật như kiểm tra giấy phép lái xe;
- + Đăng ký những sự kiện nhất định như đăng ký khai sinh, khai tử...;
- + Lập và cấp 1 số giấy tờ nhất định như lập biên bản vi phạm hành chính, cấp giấy phép lái xe;
- + Công chứng, chứng thực.
- **Áp dụng những biện pháp tổ chức trực tiếp.**
- + Là hình thức hoạt động không mang tính pháp lý do chủ thể quản lý hành chính nhà nước tiến hành nhằm mục đích tạo điều kiện thuận lợi để ban hành và tổ chức thực hiện các quyết định quản lý.
- + Tiến hành các hoạt động tổ chức thực hiện gồm các hoạt động nghiên cứu, tổng kết và phổ biến những kinh nghiệm tiên tiến, áp dụng các biện pháp cụ thể nhằm ứng dụng những thành tựu khoa học kỹ thuật vào quản lý, tổ chức kiểm tra, điều phối hoạt động, tổ chức hội thảo....
- **Thực hiện những tác động về nghiệp vụ - kỹ thuật.**
- + Là hoạt động sử dụng kiến thức nghiệp vụ, áp dụng thành tựu khoa học kỹ thuật vào quá trình quản lý hành chính nhà nước.
- + Thực hiện những tác động này có ý nghĩa lớn trong việc nâng cao hiệu suất công tác của bộ máy hành chính nhà nước, đảm bảo công tác quản lý hành chính nhà nước được tiến hành 1 cách nhanh chóng, hiệu quả và chính xác.

## Câu 5. Anh (Chị) hãy phân tích các phương pháp quản lý hành chính nhà nước?

- **Phương pháp thuyết phục:**
- + Thuyết phục là làm cho đối tượng quản lý hiểu rõ sự cần thiết và tự giác thực hiện những hành vi nhất định hoặc tránh thực hiện những hành vi nhất định.
- + Do chủ thể quản lý hành chính nhà nước sử dụng để tác động lên đối tượng quản lý nhằm thực hiện các chức năng và nhiệm vụ của mình.
- + Thông qua phương pháp này, các chủ thể của quản lý hành chính nhà nước giáo dục cho mọi công dân nhận thức đúng đắn về kỷ cương xã hội, kỷ luật nhà nước, động viên họ tự giác thực hiện nghĩa vụ đối với nhà nước và xã hội.

+ Được thể hiện bằng những hoạt động như giải thích, nhắc nhở, tổ chức, giáo dục, tuyên truyền, phát triển các hình thức tự quản xã hội,...

- **Phương pháp cưỡng chế:**

+ Cưỡng chế là biện pháp bắt buộc bằng bạo lực của cơ quan nhà nước có thẩm quyền đối với những cá nhân, tổ chức nhất định trong những trường hợp pháp luật quy định buộc cá nhân, tổ chức đó phải thực hiện hay không thực hiện những hành vi nhất định hoặc phải phục tùng những hạn chế về mặt tài sản hoặc tự do thân thể.

+ Phương pháp này thể hiện trong việc áp dụng những quyết định bắt buộc đơn phương đối với đối tượng quản lý.

+ Có 4 loại cưỡng chế nhà nước: Cưỡng chế hình sự, cưỡng chế dân sự, cưỡng chế kỷ luật, cưỡng chế hành chính.

- **Phương pháp hành chính:**

+ Phương pháp hành chính là phương pháp quản lý bằng cách ra chỉ thị từ trên xuống, nghĩa là ra những quyết định bắt buộc đối với đối tượng quản lý.

+ Đặc trưng của phương pháp này là sự tác động trực tiếp của chủ thể quản lý lên đối tượng quản lý bằng cách đơn phương quy định nhiệm vụ và phương án hành động của đối tượng quản lý.

+ Phương pháp hành chính thể hiện tính chất quyền lực của hoạt động quản lý.

+ Gồm 1 vài biểu hiện cụ thể: thỏa mãn đơn phương yêu cầu hợp pháp của công dân, quy định quyền hạn và nghĩa vụ của các cơ quan dưới quyền...

- **Phương pháp kinh tế:**

+ Phương pháp kinh tế là phương pháp tác động gián tiếp đến hành vi của các đối tượng quản lý thông qua việc sử dụng những đòn bẩy kinh tế tác động đến lợi ích của con người.

+ Nội dung của phương pháp này là sự quản lý bằng lợi ích và thông qua lợi ích của con người.

## Câu 6. Anh (Chị) hãy nêu khái niệm và phân tích các đặc điểm của thủ tục hành chính?

Thủ tục hành chính là trình tự, cách thức, điều kiện và thời hạn tiến hành hay thực hiện 1 hành động quản lý hành chính nhà nước do pháp luật hành chính VN quy định.

❖ Đặc điểm:

- **Thủ tục hành chính hành chính thực hiện các hoạt động quản lý nhà nước:**

Hoạt động quản lý trong lĩnh vực hành pháp được thực hiện theo thủ tục hành chính. Quản lý hành chính nhà nước được thực hiện bởi các cơ quan nhà nước, các tổ chức xã hội, cá nhân được nhà nước trao quyền, trong đó quan trọng nhất là các cơ quan hành chính, các cán bộ, công chức trong các cơ quan này.

Các chủ thể trong hệ thống cơ quan quản lý hành chính nhà nước thực hiện phần lớn các thủ tục hành chính và những thủ tục liên quan đến các hoạt động quản lý hành chính quan trọng nhất.

- **Thủ tục hành chính so quy phạm pháp luật hành chính quy định:**

Quy phạm pháp luật hành chính gồm quy phạm nội dung và quy phạm thủ tục. Quy phạm nội dung quy định quyền và nghĩa vụ của các chủ thể quản lý và đối tượng quản lý hành chính nhà nước. Quy

phạm thủ tục quy định cách thức thực hiện quy phạm nội dung (bao gồm quy phạm nội dung luật hành chính và 1 số ngành luật khác như dân sự, đất đai, hôn nhân gia đình...)

- **Thủ tục hành chính có tính linh hoạt, mềm dẻo:**

Hoạt động quản lý hành chính nhà nước vốn phong phú, đa dạng. Nội dung và cách thức tiến hành từng hoạt động cụ thể chịu sự tác động của rất nhiều yếu tố khác nhau như thẩm quyền, năng lực của chủ thể quản lý, đặc điểm của đối tượng quản lý, hoàn cảnh diễn ra hoạt động quản lý... Thủ tục hành chính với tính chất là cách thức tổ chức thực hiện các hoạt động quản lý thì phải linh hoạt mới có thể tại nên quy trình hợp lý cho từng hoạt động quản lý cụ thể. Do vậy, có rất nhiều thủ tục hành chính. Thậm chí để giải quyết 1 loại công việc nhất định cũng có thể cần các thủ tục hành chính khác nhau.

## Câu 7. Anh (Chị) hãy nêu khái niệm và phân tích các đặc điểm của quyết định hành chính?

Quyết định hành chính là 1 dạng cụ thể của quyết định pháp luật do chủ thể quản lý hành chính nhà nước có thẩm quyền ban hành nhằm đưa ra những chủ trương, chính sách, các quy tắc xử sự chung hay giải quyết các công việc vụ thể phát sinh trong quản lý hành chính nhà nước.

❖ **Đặc điểm:**

➤ **Đặc điểm chung:**

- **Tính quyền lực nhà nước:**

Tính quyền lực nhà nước trước hết thể hiện ở ngay hình thức ở những quyết định, bởi lẽ theo quy định của pháp luật thì chỉ có cơ quan nhà nước mới được đơn phương ra các quyết định pháp luật xuất phát từ những lợi ích chung. Tính quyền lực, đơn phương của quyết định hành chính còn được thể hiện ở nội dung và mục đích của quyết định.

- **Tính pháp lý của quyết định:**

Quyết định hành chính là kết quả của sự thể hiện ý chí nhà nước. Do vậy, các quyết định do nhà nước ban hành đều có những giá trị về mặt pháp lý. Trước hết, quyết định hành chính xuất hiện đã tác động ngay đến cơ chế điều chỉnh pháp luật, đưa ra những biện pháp hoặc chủ trương lớn trong lĩnh vực quản lý hành chính. Mặt khác, tính pháp lý của quyết định hành chính còn thể hiện ở việc làm xuất hiện QPPL, thay thế hoặc hủy bỏ QPPL hoặc làm phát sinh, thay đổi hoặc chấm dứt 1 quan hệ pháp luật cụ thể.

➤ **Đặc điểm riêng:**

- **Quyết định hành chính có tính dưới luật:** Cơ quan hành chính nhà nước là cơ quan chấp hành của cơ quan quyền lực nhà nước, hoạt động trên cơ sở tuân thủ Hiến pháp và pháp luật.

- **Quyết định hành chính do các chủ thể có thẩm quyền quản lý hành chính nhà nước ban hành.** Đó là những chủ thể ở trung ương, địa phương, những chủ thể có thẩm quyền chung cũng như những chủ thể có thẩm quyền chuyên môn.

- **Quyết định hành chính được ban hành theo thủ tục hành chính.**

+ Mọi quyết định hành chính là kết quả của thủ tục hành chính vì quyết định hành chính do cơ quan hành chính ban hành và theo trình tự, thủ tục do pháp luật quy định.



- + Quyết định hành chính do nhiều chủ thể có thẩm quyền ban hành và thể hiện dưới nhiều hình thức, tên gọi khác nhau nên trình tự, thủ tục ban hành các loại quyết định hành chính cũng khác nhau.
- **Quyết định hành chính có hình thức và nội dung phong phú:** Xuất phát từ những đặc điểm của quản lý hành chính nhà nước. Ngoài ra, quyết định hành chính còn có nhiều tên gọi khác nhau theo quy định của pháp luật: nghị quyết, nghị định, quyết định, chỉ thị, thông tư.

## Câu 8. Anh (Chị) hãy nêu khái niệm và phân tích các đặc điểm của cơ quan hành chính nhà nước?

Là 1 loại cơ quan trong bộ máy nhà nước được thành lập theo Hiến pháp và pháp luật để thực hiện quyền lực nhà nước, có chức năng quản lý hành chính nhà nước trên tất cả các lĩnh vực của đời sống xã hội.

### ❖ Đặc điểm:

#### ➤ Đặc điểm chung:

- Cơ quan hành chính nhà nước có quyền nhân danh nhà nước khi tham gia các quan hệ pháp luật nhằm thực hiện các quyền và nghĩa vụ pháp lý với mục đích hướng tới lợi ích công.
- Hệ thống cơ quan hành chính nhà nước có cơ cấu tổ chức phù hợp với chức năng, nghĩa vụ, quyền hạn do pháp luật quy định.
- Được thành lập và hoạt động dựa trên những quy định của pháp luật, có chức năng, nghĩa vụ, thẩm quyền riêng và có những mối quan hệ phối hợp trong thực thi công việc được giao.
- Nguồn nhân sự chính là đội ngũ cán bộ, công chức được hình thành từ tuyển dụng, bổ nhiệm hoặc bầu cử theo quy định của Luật cán bộ, công chức.

#### ➤ Đặc điểm đặc thù:

- Là cơ quan có chức năng quản lý hành chính nhà nước, thực hiện hoạt động chấp hành – điều hành nhằm thực hiện chức năng quản lý nhà nước. Đây là phương diện hoạt động chủ yếu của cơ quan hành chính nhà nước.
- Hệ thống các cơ quan hành chính nhà nước được thành lập từ trung ương đến cơ sở, đứng đầu là Chính phủ, tạo thành 1 thể thống nhất, được tổ chức theo hệ thống thứ bậc, có mối quan hệ mật thiết phụ thuộc nhau về tổ chức và hoạt động nhằm thực thi quyền quản lý hành chính nhà nước.
- Các cơ quan hành chính nhà nước đều trực tiếp hay gián tiếp trực thuộc cơ quan quyền lực nhà nước cùng cấp, chịu sự giám sát và báo cáo công tác trước cơ quan quyền lực nhà nước.
- Các cơ quan hành chính nhà nước có hệ thống cơ sở trực thuộc. Các đơn vị cơ sở là nơi trực tiếp tạo ra của cải vật chất và tinh thần cho xã hội. VD: Các trường đại học trực thuộc Bộ GD&ĐT; các đơn vị cồn an thuộc Bộ Công an...

## Câu 9. Anh (Chị) hãy nêu khái niệm và phân tích các đặc điểm của cán bộ, công chức?

### ❖ Khái niệm:

- Cán bộ là công dân Việt Nam, được bầu cử, phê chuẩn, bổ nhiệm giữ chức vụ, chức danh theo nhiệm kỳ trong cơ quan của Đảng Cộng sản Việt Nam, nhà nước, tổ chức chính trị - xã hội ở trung ương,

tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương, ở huyện, quận, thị xã, thành phố thuộc tỉnh, trong biên chế và hưởng lương từ NSNN.

- Công chức là công dân Việt Nam, được tuyển dụng, bổ nhiệm vào ngạch, chức vụ, chức danh trong cơ quan của Đảng Cộng sản Việt Nam, Nhà nước, tổ chức chính trị - xã hội ở trung ương, cấp tỉnh, cấp huyện; trong cơ quan, đơn vị thuộc Quân đội nhân dân mà không phải là sĩ quan, quân nhân chuyên nghiệp, công nhân quốc phòng; trong cơ quan, đơn vị thuộc Công an nhân dân mà không phải là sĩ quan, hạ sĩ quan chuyên nghiệp và trong bộ máy lãnh đạo, quản lý của đơn vị sự nghiệp công lập của Đảng Cộng sản Việt Nam, Nhà nước, tổ chức chính trị - xã hội, trong biên chế và hưởng lương từ ngân sách nhà nước; đối với công chức trong bộ máy lãnh đạo, quản lý của đơn vị sự nghiệp công lập thì lương được bảo đảm từ quỹ lương của đơn vị sự nghiệp công lập theo quy định của pháp luật.

❖ Đặc điểm:

➤ Cán bộ:

- Là những được bầu cử, phê chuẩn, bổ nhiệm giữ chức vụ, chức danh theo nhiệm kỳ đối với các cơ quan, tổ chức, đơn vị ở cấp TƯ, tỉnh, huyện. Riêng với cán bộ cấp xã thì chỉ được bầu cử không có phê chuẩn, bổ nhiệm. Nhóm cán bộ cấp xã bao hàm 8 đối tượng sau: Bí thư, phó bí thư Đảng ủy xã; Chủ tịch, phó chủ tịch HĐND xã; Chủ tịch, phó chủ tịch UBND xã; Chủ tịch MTTQ Việt Nam; Bí thư Đoàn TNCS HCM; Chủ tịch Hội liên hiệp phụ nữ VN; Chủ tịch Hội nông dân VN; Hội cựu chiến binh VN.

- Nơi làm việc của cán bộ là các cơ quan Đảng, cơ quan quyền lực nhà nước, tổ chức chính trị - xã hội từ trung ương đến địa phương.

- Đảm nhận công việc gắn với chức danh, chức vụ theo nhiệm kỳ.

- Tính chất công việc không gắn liền với chuyên môn nghiệp vụ mà mang tính chính trị.

➤ Công chức:

- Được hình thành từ tuyển dụng, bổ nhiệm.

- Đảm nhận công việc là công vụ, nhiệm vụ thường xuyên, ổn định.

- Tính chất công việc gắn với chuyên môn nghiệp vụ được đào tạo.

- Nơi làm việc là nhà nước, tổ chức chính trị - xã hội, đơn vị quân đội, công an, đơn vị sự nghiệp của tổ chức chính trị, tổ chức chính trị - xã hội.

- Công chức được biên chế và hưởng lương từ NSNN.

- Bao gồm 7 nhóm đối tượng của công chức cấp xã: Trưởng công an xã, chỉ huy trưởng quân sự, văn phòng – thống kê, địa chính – xây dựng – đô thị và môi trường, tài chính – kế toán, tư pháp- hộ tịch, văn hóa – xã hội.

## Câu 10. Anh (Chị) hãy nêu khái niệm và phân tích các yếu tố cấu thành vi phạm hành chính?

❖ Khái niệm:

Vi phạm hành chính là hành vi có lỗi do cá nhân, tổ chức thực hiện, vi phạm quy định của pháp luật về quản lý nhà nước mà không phải là tội phạm và theo quy định của pháp luật phải bị xử phạt vi phạm hành chính.

❖ Các yếu tố cấu thành vi phạm hành chính:

a. Mặt khách quan:

- Hành vi vi phạm hành chính là hành vi mà tổ chức, cá nhân thực hiện là hành vi xâm phạm các quy tắc quản lý nhà nước và đã bị pháp luật hành chính ngăn cấm. Đây là dấu hiệu bắt buộc, thể hiện dưới dạng hành động hoặc không hành động, trực tiếp hoặc gián tiếp.

- Thời gian và địa điểm: không là dấu hiệu bắt buộc, mỗi loại vi phạm hành chính cụ thể có địa điểm khác nhau.

- Công cụ và phương tiện vi phạm: không là dấu hiệu bắt buộc, mỗi loại vi phạm hành chính cụ thể có những loại công cụ, phương tiện vi phạm khác nhau.

- Mối quan hệ nhân quả:

+ Hậu quả là những thiệt hại về sức khỏe, danh dự, nhân phẩm, tài sản...

+ Hành vi và hậu quả có mối quan hệ biện chứng với nhau.

b. Mặt chủ quan:

- Lỗi: Chỉ cần xác định người vi phạm biết hoặc có thể biết tính chất của hành vi sai trái. Lỗi trong vi phạm hành chính là do thiếu thận trọng, vô tình hoặc coi nhẹ nghĩa vụ pháp lý.

- Động cơ và mục đích: không là dấu hiệu bắt buộc.

c. Chủ thể:

Là các tổ chức, cá nhân có năng lực chịu trách nhiệm hành chính theo quy định của pháp luật hành chính.

- Cá nhân:

+ Đủ 14 tuổi đến dưới 16 tuổi bị xử phạt vi phạm hành chính về vi phạm hành chính do cố ý.

+ Đủ 16 tuổi trở lên bị xử phạt vi phạm hành chính về mọi vi phạm hành chính.

- Tổ chức: Là cơ quan nhà nước, các tổ chức xã hội, các đơn vị kinh tế, các đơn vị thuộc lực lượng vũ trang nhân dân và các tổ chức khác được thành lập theo quy định của pháp luật.

- Cá nhân, chủ thể nước ngoài cũng là chủ thể vi phạm hành chính theo quy định của pháp luật Việt Nam, trừ trường hợp ĐU'QT mà Việt Nam ký kết hoặc tham gia có quy định khác.

d. Khách thể: Là trật tự quản lý hành chính nhà nước đã được pháp luật hành chính quy định và bảo vệ.

## II. NHÓM CÂU HỎI 20 ĐIỂM

### Câu 1. Anh (Chị) hãy nêu khái niệm và những biểu hiện cụ thể của phương pháp hành chính và phương pháp kinh tế trong quản lý hành chính nhà nước?

#### ➤ Phương pháp hành chính

- Là phương pháp quản lý bằng cách ra chỉ thị từ trên xuống, nghĩa là ra những quyết định bắt buộc đối với đối tượng quản lý.

- 1 vài biểu hiện cụ thể của phương pháp hành chính:

+ Quy định những quy tắc xử sự chung trong quản lý hành chính nhà nước;

+ Quy định quyền hạn và nghĩa vụ của các cơ quan dưới quyền, giao nhiệm vụ cho các cơ quan đó;

+ Thỏa mãn đơn phương yêu cầu hợp pháp của công dân;

- + Kiểm tra việc chấp hành pháp luật, việc thực hiện nhiệm vụ của cấp dưới;
- + Áp dụng các biện pháp cưỡng chế cần thiết...
- **Phương pháp kinh tế**
  - Là phương pháp tác động gián tiếp đến hành vi của các đối tượng quản lý thông qua việc sử dụng những đòn bẩy kinh tế tác động đến lợi ích của con người.
  - Phương pháp kinh tế được thể hiện trong việc sử dụng đòn bẩy kinh tế như: quyền tự chủ trong sản xuất, kinh doanh; chế độ hạch toán kinh tế, chế độ thưởng... nhằm tạo điều kiện vật chất thuận lợi cho hoạt động có hiệu quả của đối tượng quản lý phát huy năng lực sáng tạo, chọn cách tốt nhất để hoàn thành nhiệm vụ.

## Câu 2. Theo quy định pháp luật hiện hành, cán bộ và công chức giống nhau và khác nhau như thế nào?

❖ Khác:

Tiêu chí	Cán bộ	Công chức
Cơ chế hình thành	Chủ yếu từ con đường bầu cử	Do tuyển dụng, bổ nhiệm
Tính chất công việc	Không gắn liền với chuyên môn, nghiệp vụ mà mang tính chính trị	Gắn liền với chuyên môn, nghiệp vụ được đào tạo
Tính ổn định của công việc	Theo nhiệm kỳ	Thường xuyên, ổn định
Nơi làm việc	Hẹp hơn: cơ quan Đảng, cơ quan quyền lực nhà nước, tổ chức chính trị - xã hội từ trung ương đến địa phương.	Rộng hơn: nhà nước, tổ chức chính trị - xã hội, đơn vị quân đội, công an, đơn vị sự nghiệp của tổ chức chính trị, tổ chức chính trị - xã hội.

- ❖ Giống:- Được trả lương và các chế độ phụ cấp khác từ ngân sách nhà nước.
- Là những người làm việc trong các cơ quan nhà nước, được trao những quyền hạn tương ứng với 1 chức danh, chức vụ nhất định hoặc thực hiện công việc theo sự ủy nhiệm của nhà nước để thực hiện trực tiếp nhiệm vụ và chức năng của nhà nước.

## Câu 3. Hãy nêu các nguyên tắc xử lý kỷ luật cán bộ, công chức?

- Khách quan, công bằng, nghiêm minh, đúng pháp luật.
- Mỗi hành vi vi phạm pháp luật chỉ bị xử lý 1 hình thức kỷ luật. Nếu cán bộ, công chức có nhiều hành vi vi phạm pháp luật thì bị xử lý kỷ luật về từng hành vi vi phạm.
- Trường hợp cán bộ, công chức tiếp tục có hành vi vi phạm pháp luật trong thời gian đang thi hành quyết định kỷ luật thì bị áp dụng hình thức kỷ luật như sau:
  - + Nếu có hành vi vi phạm pháp luật bị xử lý kỷ luật ở hình thức nhẹ hơn hoặc bằng so với hình thức kỷ luật đang thi hành thì áp dụng hình thức kỷ luật nặng hơn 1 mức so với hình thức kỷ luật đang thi hành.
  - + Nếu có hành vi vi phạm pháp luật bị xử lý kỷ luật ở hình thức nặng hơn so với hình thức kỷ luật đang thi hành thì áp dụng hình thức kỷ luật nặng hơn 1 mức so với hình thức kỷ luật áp dụng đối với hành vi vi phạm pháp luật mới.

- Quyết định kỷ luật đang thi hành chấm dứt hiệu lực kể từ thời điểm quyết định kỷ luật đối với hành vi vi phạm pháp luật mới có hiệu lực.
- Thái độ tiếp thu, sửa chữa và chủ động khắc phục hậu quả của công chức có hành vi vi phạm pháp luật là yếu tố xem xét tăng nặng hoặc giảm nhẹ khi áp dụng hình thức kỷ luật.
- Thời gian chưa xem xét xử lý kỷ luật đối với công chức trong các trường hợp quy định tại Điều 4 Nghị định này không tính vào thời hạn xử lý kỷ luật.
- Không áp dụng hình thức xử phạt hành chính thay cho hình thức kỷ luật.
- Cấm mọi hành vi xâm phạm thân thể, danh dự, nhân phẩm của công chức trong quá trình xử lý kỷ luật.

#### **Câu 4. Hãy nêu khái niệm và sự khác nhau của trách nhiệm kỷ luật và trách nhiệm vật chất?**

- Trách nhiệm kỷ luật là trách nhiệm pháp lý do cơ quan, đơn vị có thẩm quyền áp dụng đối với cán bộ, công chức vi phạm các quy định về nghĩa vụ, đạo đức và văn hóa giao tiếp; các quy định về những việc cán bộ, công chức không được làm và vi phạm pháp luật bị TA tuyên bố là có tội hoặc bị cơ quan có thẩm quyền kết luận bằng văn bản về hành vi vi phạm pháp luật.
- Trách nhiệm vật chất là trách nhiệm bồi thường bằng tiền của cán bộ, công chức cho cơ quan, tổ chức, đơn vị bị thiệt hại về tài sản do cán bộ, công chức đó làm mất mát, hư hỏng hoặc gây ra.

#### **Câu 5. Hãy nêu các khái niệm: Quyết định chủ đạo, quyết định quy phạm và quyết định cá biệt?**

- Quyết định chủ đạo: Là loại quyết định mà các chủ thể có thẩm quyền ban hành nhằm mục đích đưa ra những chủ trương, chính sách, những giải pháp lớn về quản lý hành chính đối với cả nước, 1 vùng hoặc đối với 1 đơn vị hành chính nhất định. Chính vì vậy mà thẩm quyền ra các quyết định chủ đạo này thường thuộc về những chủ thể có vị trí quan trọng trong hệ thống hành chính. Về hình thức thì những quyết định này thường là những Nghị quyết.
- Quyết định quy phạm: Là quyết định trực tiếp làm thay đổi hệ thống QPPL hành chính. Trên cơ sở luật, pháp lệnh các chủ thể có thẩm quyền sẽ ban hành các quy phạm chủ yếu nhằm cụ thể hóa lệnh, pháp lệnh để quản lý xã hội trên từng lĩnh vực.
- Quyết định cá biệt: là quyết định được ban hành trên cơ sở các quyết định chủ đạo và quy phạm của các cơ quan cấp trên hoặc của bản thân cơ quan ban hành quyết định đó nhằm giải quyết những việc cá biệt, chỉ có hiệu lực đối với các đối tượng cụ thể và chỉ được áp dụng 1 lần.

#### **Câu 6. Anh (Chị) hãy nêu khái niệm và đối tượng của khiếu nại hành chính?**

Theo Luật khiếu nại 2011: Khiếu nại là việc công dân, cơ quan, tổ chức hoặc cán bộ, công chức theo thủ tục do luật này quy định, đề nghị cơ quan, tổ chức, cá nhân có thẩm quyền xem xét lại quyết định hành chính, hành vi hành chính của cơ quan hành chính nhà nước, của người có thẩm quyền trong cơ

quan hành chính nhà nước hoặc quyết định kỷ luật cán bộ, công chức khi có căn cứ cho rằng quyết định hoặc hành vi đó trái pháp luật, xâm phạm quyền, lợi ích hợp pháp của mình.

❖ Đối tượng của khiếu nại hành chính: là quyết định hành chính, hành vi hành chính, hoặc quyết định kỷ luật cán bộ, công chức.

- Quyết định hành chính được hiểu là quyết định bằng văn bản của cơ quan hành chính nhà nước hoặc của người có thẩm quyền trong cơ quan hành chính nhà nước được áp dụng 1 lần đối với 1 hoặc 1 số đối tượng cụ thể về 1 vấn đề cụ thể trong hoạt động quản lý hành chính;

- Hành vi hành chính được hiểu là hành vi của cơ quan hành chính nhà nước, của người có thẩm quyền trong cơ quan hành chính nhà nước khi thực hiện nhiệm vụ, công vụ theo quy định của pháp luật;

- Quyết định kỷ luật được hiểu là quyết định bằng văn bản của người đứng đầu cơ quan, tổ chức để áp dụng 1 trong các hình thức kỷ luật là khiển trách, cảnh cáo, hạ bậc lương, hạ ngạch, cách chức, buộc thôi việc đối với cán bộ, công chức thuộc quyền quản lý của mình theo quy định của pháp luật về cán bộ, công chức.

### Câu 7. Hãy phân tích sự khác nhau giữa khiếu nại hành chính và khiếu nại hàng hải?

- Khiếu nại là việc công dân, cơ quan, tổ chức hoặc cán bộ, công chức đề nghị cơ quan, tổ chức, cá nhân có thẩm quyền xem xét lại quyết định hành chính, hành vi hành chính của CQHCCN, của người có thẩm quyền trong CQHCCN hoặc quyết định kỷ luật cán bộ, công chức khi có căn cứ cho rằng quyết định hoặc hành vi đó trái pháp luật, xâm phạm quyền, lợi ích hợp pháp của mình.

- Khiếu nại hàng hải là việc 1 bên yêu cầu bên kia thực hiện nghĩa vụ phát sinh liên quan đến hoạt động hàng hải.

Tiêu chí	Khiếu nại hành chính	Khiếu nại hàng hải
Cơ sở pháp lý	Luật khiếu nại 2011	Bộ luật hàng hải 2015
Cơ sở phát sinh	Khi có căn cứ cho rằng quyết định hoặc hành vi hành chính là trái pháp luật, xâm phạm quyền và nghĩa vụ hợp pháp của tổ chức, cá nhân	Khiếu nại hàng hải về tiền lương, chi phí hồi lương, chi phí đóng góp BHXH và các khoản tiền khác phải trả cho thuyền trưởng, sĩ quan, các thuyền viên khác. Khiếu nại hàng hải về tiền bồi thường tính mạng, thương tích về tổn hại khác về sức khỏe con người liên quan trực tiếp tới hoạt động của tàu biển. Khiếu nại hàng hải về chi phí trọng tải, phí đảm bảo hàng hóa, hoa tiêu, phí cầu cảng và phí khác. Khiếu nại hàng hải về tiền công cứu hộ tàu biển. Khiếu nại hàng hải về tổn thất và thiệt hại tài sản ngoài hợp đồng liên quan trực tiếp tới hoạt động của tàu biển.
Người thực hiện	Công dân, cơ quan tổ chức, cán bộ, công chức.	Chủ tàu, chủ hàng, sĩ quan, thuyền viên, thuyền trưởng, bên thứ ba...

**Câu 8. Căn cứ vào tính chất, phạm vi thẩm quyền và căn cứ vào cách thức tổ chức giải quyết công việc thì cơ quan hành chính nhà nước có thể được phân chia thành những loại nào? Hãy nêu 1 vài ví dụ về những loại cơ quan đó?**

➤ Căn cứ vào tính chất và phạm vi thẩm quyền:

- Cơ quan hành chính nhà nước có thẩm quyền chung: là cơ quan hành chính nhà nước có thẩm quyền giải quyết mọi vấn đề trong các lĩnh vực khác nhau của đời sống xã hội, đối với các đối tượng khác nhau như cơ quan nhà nước, tổ chức xã hội, công dân. Các cơ quan loại này gồm có Chính phủ và UBND các cấp.

- Cơ quan hành chính nhà nước có thẩm quyền chuyên môn: là các cơ quan quản lý theo ngành hay theo chức năng, hoạt động trong một ngành hay một lĩnh vực nhất định và là cơ quan giúp việc cho cơ quan hành chính nhà nước có thẩm quyền chung.

+ Ở trung ương có các cơ quan sau: các Bộ, cơ quan ngang Bộ, cơ quan thuộc Chính phủ;

+ Ở địa phương có các cơ quan: các Cục, Sở, Phòng, Ban.

- Các cơ quan hành chính nhà nước có thẩm quyền chuyên môn được chia làm hai loại:

+ Cơ quan hành chính nhà nước có thẩm quyền chuyên môn chuyên ngành: thẩm quyền của các cơ quan này được giới hạn trong một ngành hay một vài ngành có liên quan. Ví dụ: Bộ Công an, Bộ nông nghiệp và phát triển nông thôn.

+ Cơ quan hành chính nhà nước có thẩm quyền chuyên môn tổng hợp: Là các cơ quan nhà nước có chức năng quản lý chuyên môn tổng hợp. Ví dụ: Bộ Kế hoạch và đầu tư, Bộ Lao động - thương binh và xã hội.

Các cấp chính quyền	CQHCCNN có thẩm quyền chung	CQHCCNN có thẩm quyền riêng
Cấp trung ương	Chính phủ	Bộ
Cấp tỉnh	UBND tỉnh	Sở
Cấp huyện	UBND huyện	Phòng
Cấp xã	UBND xã	Ban

➤ Căn cứ vào cách thức tổ chức giải quyết công việc:

- Các cơ quan tổ chức và hoạt động theo nguyên tắc tập thể lãnh đạo: Các cơ quan này thường giải quyết những công việc và quy định những vấn đề quan trọng có liên quan đến nhiều lĩnh vực nên cần có sự bàn bạc, đóng góp của nhiều thành viên. Đây là các cơ quan hành chính nhà nước có thẩm quyền chung bao gồm Chính phủ và UBND các cấp.

- Các cơ quan tổ chức và hoạt động theo nguyên tắc lãnh đạo một người: là các cơ quan tổ chức và hoạt động theo nguyên tắc chế độ thủ trưởng 1 người, đứng đầu mỗi cơ quan đó là thủ trưởng cơ quan như bộ trưởng, giám đốc các sở, phòng, ban. Họ là những người thay mặt cơ quan ra những quyết định nhằm thực hiện những nhiệm vụ, công việc và chịu trách nhiệm trước pháp luật.

**Câu 9. Hãy phân tích các đặc điểm của quy chế pháp lý hành chính của công dân Việt Nam?**

- Quy chế pháp lý hành chính của công dân là tổng thể các quyền và nghĩa vụ của công dân trong quản lý hành chính nhà nước được quy định trong các văn bản pháp luật do cơ quan nhà nước có thẩm quyền ban hành và được đảm bảo thực hiện trong thực tế.

❖ Đặc điểm:

- Mọi công dân Việt Nam được hưởng đầy đủ các quyền về tự do cá nhân, về chính trị, kinh tế, văn hóa, xã hội...
- Quy chế pháp lý hành chính của công dân được xác lập trên cơ sở các quyền và nghĩa vụ cơ bản của công dân do Hiến pháp quy định. Chỉ có những cơ quan nhà nước có thẩm quyền mới có thể hạn chế quyền và nghĩa vụ của công dân.
- Mọi công dân đều bình đẳng trước pháp luật không phân biệt dân tộc, nam nữ, thành phần xã hội, tín ngưỡng, tôn giáo, trình độ văn hóa, nghề nghiệp.
- Quyền và nghĩa vụ là 2 mặt không thể tách rời. Công dân được hưởng quyền đồng thời phải làm nghĩa vụ đối với nhà nước. Điều đó thể hiện mối liên hệ về trách nhiệm pháp lý giữa nhà nước và công dân.
- Nhà nước tạo điều kiện cho nhu cầu chính đáng của cá nhân được thỏa mãn làm cho khả năng của công dân về trí tuệ, vật chất, tinh thần được phát huy đến mức cao nhất.
- Nhà nước chỉ truy cứu trách nhiệm pháp lý đối với công dân khi có hành vi vi phạm do pháp luật quy định và chỉ trong giới hạn mà pháp luật cho phép.
- Nhà nước không ngừng hoàn thiện quy chế pháp lý hành chính của công dân, đảm bảo cho công dân tham gia tích cực vào quản lý nhà nước.

## Câu 10. Anh (Chị) hãy nêu khái niệm và đặc điểm của vi phạm hành chính?

Vi phạm hành chính là hành vi có lỗi do cá nhân, tổ chức thực hiện, vi phạm quy định của pháp luật về quản lý nhà nước mà không phải là tội phạm và theo quy định của pháp luật phải bị xử phạt vi phạm hành chính.

### ❖ Đặc điểm:

- Là hành vi có tính xâm hại các quan hệ xã hội được quy phạm pháp luật hành chính Việt Nam bảo vệ;

Vi phạm hành chính là hành vi xác định của con người tuy nhiên đó phải là hành vi trái pháp luật, xâm phạm vào các quy tắc quản lý nhà nước.

- Vi phạm hành chính là hành vi có lỗi;

Người thực hiện hành vi trái pháp luật hành chính bị coi là có lỗi nếu người đó có đủ khả năng nhận thức được tính chất, mức độ nguy hiểm của hành vi, có khả năng điều khiển hành vi nhưng vẫn lựa chọn việc thực hiện hành vi trái pháp luật hành chính.

- Vi phạm hành chính là hành vi có tính trái pháp luật:
  - + Hành vi đó được quy định cụ thể trong 1 văn bản nào đó của nhà nước.
  - + Chủ thể đã không thực hiện đúng, đầy đủ yêu cầu của Nhà nước.
- Vi phạm hành chính là hành vi có tính chất và mức độ nguy hiểm cho xã hội thấp hơn tội phạm; Tính nguy hiểm cho xã hội của vi phạm hành chính thể hiện ở 2 điểm sau đây:
  - + Vi phạm hành chính là những hành vi đã gây ra những hậu quả, thiệt hại cụ thể cho xã hội.



+ Tính nguy hiểm của hành vi vi phạm hành chính còn thể hiện ở chỗ hành vi vi phạm hành chính đe dọa gây ra những thiệt hại cho cá nhân, tổ chức và xã hội.

Mức độ nguy hiểm của vi phạm hành chính thấp hơn so với tội phạm được thể hiện trên nhiều yếu tố khác nhau như: tầm quan trọng của quan hệ xã hội bị xâm hại; phương thức, thủ đoạn thực hiện hành vi; mức độ hậu quả, thiệt hại; hình thức lỗi, động cơ, mục đích; nhân thân của người vi phạm; thời gian, địa điểm ...

- Vi phạm hành chính là hành vi theo quy định của pháp luật phải bị xử phạt hành chính.

Vi phạm hành chính phải là hành vi được ấn định 1 hình thức, mức xử phạt nhất định hoặc bị áp dụng các biện pháp xử lý hành chính khác.

### III. NHÓM CÂU HỎI 10 ĐIỂM:

#### **Câu 1. Chủ thể quản lý hành chính nhà nước là chủ thể quan hệ pháp luật hành chính.**

**Đúng.** Vì chủ thể của quan hệ pháp luật hành chính bao gồm chủ thể quản lý hành chính nhà nước và các chủ thể khác.

#### **Câu 2. Chủ thể quan hệ pháp luật hành chính luôn là chủ thể quản lý hành chính nhà nước.**

**Sai.** Vì chủ thể quản lý hành chính nhà nước là các cá nhân hay tổ chức của con người mang quyền lực hành chính nhà nước, nhân danh nhà nước và thực hiện chức năng quản lý hành chính nhà nước. Chủ thể của quan hệ pháp luật hành chính là những bên tham gia vào quan hệ pháp luật hành chính, có năng lực chủ thể, có quyền và nghĩa vụ tương ứng đối với nhau theo quy định của pháp luật hành chính. ⇒ Chủ thể quan hệ pháp luật hành chính còn bao gồm các chủ thể khác ngoài chủ thể quản lý hành chính nhà nước.

#### **Câu 3. Quốc hội có thể tiến hành hoạt động quản lý hành chính nhà nước.**

**Đúng.** Vì Quốc hội là cơ quan quyền lực cao nhất của nhà nước, mà bất kỳ cơ quan quyền lực nhà nước nào dù là hành pháp, lập pháp hay tư pháp đều có thể tiến hành hoạt động quản lý nhà nước.

#### **Câu 4. Mọi văn bản luật của Quốc hội đều là nguồn của luật hành chính.**

**Sai.** Vì chỉ văn bản nào chứa đựng QPPL hành chính thì mới trở thành nguồn của LHC còn nghị quyết thông qua luật hay pháp lệnh mà không chứa đựng QPPLHC thì không phải là nguồn của LHC.

### **Câu 5. Mọi văn bản do Thủ tướng Chính phủ ban hành đều là nguồn của Luật hành chính.**

**Sai.** Nguồn của luật hành chính là các văn bản quy phạm pháp luật trong đó có chứa các quy phạm pháp luật hành chính. Các văn bản áp dụng QPPL do Thủ tướng ban hành, ví dụ như quyết định bổ nhiệm thì không phải là nguồn của luật hành chính.

### **Câu 6. Tòa án có thể tiến hành hoạt động quản lý hành chính nhà nước.**

**Đúng.** Vì tòa án là cơ quan tư pháp của nhà nước, mà bất kỳ cơ quan quyền lực nhà nước nào dù là hành pháp, lập pháp hay tư pháp đều có thể tiến hành hoạt động quản lý nhà nước.

### **Câu 7. Chỉ cơ quan hành chính nhà nước mới là chủ thể của quản lý hành chính nhà nước.**

**Sai.** Vì chủ thể của quản lý hành chính nhà nước còn bao gồm các cán bộ nhà nước có thẩm quyền, các tổ chức và cá nhân được nhà nước trao quyền thực hiện hoạt động quản lý nhà nước.

### **Câu 8. Cưỡng chế hành chính có thể được áp dụng ngay cả khi không có vi phạm hành chính.**

**Đúng.** Vì cưỡng chế hành chính có thể được dùng trong các trường hợp khẩn cấp vì lý do an ninh; quốc phòng, lợi ích quốc gia hoặc cộng đồng, xã hội. VD: cấm đi vào khu vực nguy hiểm (bão, lụt, dịch bệnh) hoặc 1 số hoạt động kiểm tra y tế, vệ sinh an toàn thực phẩm...

### **Câu 9. Mọi quyết định hành chính đều được ban hành thông qua thủ tục hành chính.**

**Đúng.** Mọi quyết định hành chính là kết quả của thủ tục hành chính vì quyết định hành chính do cơ quan hành chính ban hành và theo trình tự, thủ tục do pháp luật quy định.

### **Câu 10. Khiếu nại hàng hải là 1 loại khiếu nại hành chính.**

**Sai.** Vì khiếu nại hàng hải thuộc lĩnh vực tranh chấp dân sự, thương mại còn khiếu nại hành chính thuộc lĩnh vực hành chính. Do đó, khiếu nại hàng hải không thể là khiếu nại hành chính.

### **Câu 11. Người khiếu nại không có quyền khởi kiện nếu chưa khiếu nại lần đầu.**

**Sai.** Vì cá nhân, cơ quan, tổ chức có quyền khởi kiện vụ án hành chính đối với quyết định hành chính, hành vi hành chính, quyết định kỷ luật buộc thôi việc trong trường hợp không đồng ý với quyết định, hành vi đó.

**Câu 12. Trong mọi trường hợp, khiếu nại lần hai chỉ được thực hiện khi đã có khiếu nại lần đầu.**

**Đúng.** Vì khiếu nại lần hai chỉ được thực hiện trong trường hợp người khiếu nại không đồng ý với quyết định giải quyết lần đầu hoặc quá thời hạn quy định mà khiếu nại không được giải quyết.

**Câu 13. Mọi quyết định hành chính đều là đối tượng của khiếu nại.**

**Sai.** Vì cá nhân, tổ chức chỉ có quyền khiếu nại đối với các quyết định hành chính cá biệt vì các quyết định này mới trực tiếp xâm hại đến quyền và lợi ích hợp pháp của cá nhân, tổ chức. Còn quyết định chủ đạo, quyết định quy phạm không phải là đối tượng của khiếu nại.

**Câu 14. Theo quy định của Luật khiếu nại hiện hành, mọi quyết định kỷ luật cán bộ, công chức luôn luôn có thể bị khiếu nại.**

**Sai.** Vì nếu thời hiệu, thời hạn khiếu nại đã hết mà không có lý do chính đáng hay người khiếu nại không có năng lực hành vi dân sự đầy đủ mà không có người đại diện hợp pháp thì khiếu nại đó sẽ không được xử lý.

**Câu 15. Mọi hành vi trái pháp luật hành chính đều là hành vi vi phạm hành chính.**

**Sai.** Vì hành vi trái pháp luật hành chính nhưng không có lỗi hoặc do chủ thể không có năng lực hành vi thực hiện thì không phải là hành vi vi phạm hành chính.

**Câu 16. Hành vi vi phạm hành chính đều bị xử lý trong mọi trường hợp.**

**Sai.** Vì hành vi vi phạm hành chính trong các trường hợp thuộc tình thế cấp thiết, phòng vệ chính đáng, sự kiện bất ngờ hoặc vi phạm hành chính trong khi đang mắc bệnh tâm thần hoặc các bệnh khác làm mất khả năng nhận thức hoặc khả năng điều khiển hành vi của mình không bị xử lý vi phạm hành chính.

**Câu 17. Mọi trường hợp xử lý vi phạm hành chính đều phải tiến hành lập biên bản vi phạm hành chính.**

**Sai.** Vì xử phạt vi phạm hành chính không lập biên bản được áp dụng trong trường hợp xử phạt cảnh cáo hoặc phạt tiền đến 250.000 đồng đối với cá nhân, 500.000 đồng đối với tổ chức, trừ trường hợp vi phạm hành chính được phát hiện nhờ sử dụng phương tiện, thiết bị kỹ thuật, nghiệp vụ thì phải lập biên bản.

**Câu 18. Trong mọi trường hợp, các văn bản quy phạm pháp luật do cơ quan hành chính nhà nước ban hành không được trái với văn bản quy phạm pháp luật của cơ quan quyền lực nhà nước.**

**Đúng.** Thẩm quyền của các cơ quan hành chính nhà nước chỉ giới hạn trong phạm vi hoạt động chấp hành – điều hành. Có nghĩa là cơ quan hành chính nhà nước chỉ tiến hành các hoạt động để chấp hành Hiến pháp, luật, pháp lệnh, nghị quyết của cơ quan quyền lực nhà nước trong phạm vi chấp hành, điều hành của nhà nước.

**Câu 19. Cục Hàng hải Việt Nam là cơ quan hành chính nhà nước thực hiện chức năng quản lý nhà nước trong lĩnh vực hàng hải.**

**Sai.** Cục Hàng hải Việt Nam là tổ chức trực thuộc Bộ Giao thông vận tải, thực hiện chức năng tham mưu, giúp Bộ trưởng Bộ Giao thông vận tải quản lý nhà nước chuyên ngành hàng hải và thực thi nhiệm vụ quản lý nhà nước về hàng hải trong phạm vi cả nước.

**Câu 20. Cảng vụ đường thủy nội địa có thể không trực thuộc Cục Đường thủy nội địa Việt Nam.**

**Đúng.** Vì cảng vụ đường thủy nội địa trực thuộc Sở Giao thông vận tải do Chủ tịch Ủy ban nhân dân tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương quyết định thành lập, giải thể theo đề nghị của Giám đốc Sở Giao thông vận tải.

**Câu 21. Cảng vụ hàng hải có thể không trực thuộc Cục Hàng hải Việt Nam.**

**Sai.** Vì cảng vụ hàng hải trực thuộc Cục Hàng hải Việt Nam, là cơ quan thực hiện chức năng quản lý Nhà nước về hàng hải tại cảng biển và khu vực quản lý do Bộ trưởng Bộ giao thông vận tải quyết định.

**Câu 22. Thủ tướng Chính phủ có thẩm quyền bãi bỏ mọi văn bản trái pháp luật của các cơ quan nhà nước ở địa phương.**

**Sai.** Vì Thủ tướng CP chỉ có thẩm quyền đình chỉ việc thi hành nghị quyết của Hội đồng nhân dân tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương trái với Hiến pháp, luật và văn bản của cơ quan nhà nước cấp trên, đồng thời đề nghị Ủy ban thường vụ Quốc hội bãi bỏ.

**Câu 23. Trong mọi trường hợp, cán bộ, công chức luôn phải chấp hành quyết định của cấp trên.**

**Sai.**

**Câu 24. Mọi hành vi vi phạm kỷ luật của cán bộ, công chức luôn bị xử lý kỷ luật.**

**Sai.**

**Câu 25. Khi thực thi công vụ, nhiệm vụ, cán bộ, công chức làm mất mát, hư hỏng trang thiết bị hoặc gây thiệt hại về tài sản cho cơ quan, đơn vị, tổ chức, thì đều phải gánh chịu trách nhiệm bồi thường vật chất.**

**Sai.**

# ABOUT

*Hỗ trợ ôn tập là một dự án phi lợi nhuận hướng tới cộng đồng.*

Với mục đích đem đến kiến thức miễn phí cho tất cả mọi người, chúng tôi sẽ hỗ trợ các bạn tốt nhất trong lĩnh vực giáo dục bằng cách cung cấp cho các bạn tài liệu ôn tập miễn phí, đề cương ôn tập miễn phí.

Các bạn sẽ không cần phải lo về đề cương, về tài liệu, về sách,... Các bạn chỉ việc theo dõi và để lại yêu cầu cho đội nhóm chúng tôi, còn việc tìm kiếm và biên soạn tài liệu đã có chúng tôi lo!!!!

## **Hiện giờ, chúng tôi đang hỗ trợ về**

1. Tài liệu ôn tập tiếng anh FREE.
2. Tài liệu ôn thi đại học FREE
3. Tài liệu ôn thi cấp 3 FREE
4. Đề cương ôn thi chương trình Đại học FREE.
5. Một số tài liệu khác.

## **Liên hệ và kết nối với chúng tôi:**

- ✓ Facebook: [facebook.com/HoTroOnTap](https://facebook.com/HoTroOnTap)
- ✓ Fanpage: [facebook.com/HoTroOnTapPage](https://facebook.com/HoTroOnTapPage)
- ✓ Group: [facebook.com/groups/HoTroOnTapGroup](https://facebook.com/groups/HoTroOnTapGroup)
- ✓ Website: [hotroontap.com](https://hotroontap.com)